

ZÖLD VÁROSFEJLESZTÉS

ÖSSZEFOGLALÓ I. TMCS ÜLÉSÉNEK CSOPORTMUNKÁJÁRÓL

MILYEN AZ ÉLHETŐ VÁROS?

---

kiemelt kulcsszavak

- zöld, tiszta, biztonságos, nyugodt, egészséges, közösségi, kísérletező
- emberközpontú, valódi párbeszéd, „Csináljuk meg!”

az élhető város

A résztvevők szerint az ideális város mind társadalmi és közösségi, mind környezeti és szolgáltatási szempontból jól működik.

Kiemelten fontos a megfelelő kommunikáció a város és lakosai, és a városlakók között is, fontos szerepet kap a közügyekbe való beleszólás lehetőségének biztosítása és az érdeklődő, kezdeményező városlakók egyéni tudatossága, igénye is ezirányban. A jól működő közösségek egymást is erősítik, a város pedig erőforrásként építhet rájuk. A város és lakói együtt tesznek a közös célokért, melyekhez eszköz lehet egy „Csináljuk meg!” közös platform, mely egyben a szemléletformálást, a tudatosságot is segíti.

A környezet aspektusában **a legfontosabb az egészséges és tiszta környezet**, ahol jó levegő van, mind a károsanyag kibocsátástól, mind a szemeteléstől mentes közterületekkel, dugók és felesleges közlekedési terhelés nélkül. Ennek érdekében érvényesül a „szennyező/használó fizet elv”, így a károsanyag kibocsátás csökkentésének ösztönzése mellett a közterület-használatból (közlekedés, parkolás, egyéb) eredő díjak is visszaforgathatók, az egészséges környezet feltételeinek megteremtésére. Mindeközben alapvetően fontos a jó városi közszolgáltatások működése, a városban tisztaság van, biztonságosak a közterületek, a tömegközlekedés jól működik, még „nyáron közlekedés közben sem kapok hőgutát”.

MIK A LEHETŐSÉGEK ÉS KIHÍVÁSOK ENNEK ELÉRÉSÉBEN?

---

kiemelt kulcsszavak

- **Kihívás:** légszennyezés csökkentése, forgalom csökkentése, városi terek felelős használata, differenciált igények összehangolása, konfliktusok csökkentése
- **Lehetőség:** integrált információs rendszer, lakossági kezdeményezések, helyi közösségek, a használó fizet elv, rozsdavezeték fejlesztése, ösztönző rendszerek

lehetőségek és kihívások

A **lehetőségeket** és a **kihívásokat** alapvetően több csoportba is sorolhatjuk, itt is fontos a társadalmi és környezeti célok kettőssége:

A **közösségek** szempontjából lehetőséget jelentenek a helyi közösségek bevonása, lakossági kezdeményezések fogadása, melyhez olyan **smart** megoldások is hozzájárulhatnak, mint egy **„integrált**

információs rendszer a lakosság tájékoztatására”, mely emellett az új irányok, tapasztalatok, jó példák népszerűsítésére és a közösségek célok mentén való szervezésére is alkalmas lehet. Ugyanakkor egyben kihívásként is megjelenik a szereplők valódi együttműködésének kérdése.

A város **zöldhálózata**, természeti környezete, Duna-partja és kisvízeinek partjai lehetőséget, erőforrást adnak egy minőségi, zöld környezet megteremtésére, mely a barnamezős és alulhasznosított területek is bevonhatóak. A területtakarékosság és a kompakt város elve alapján a jó adottságokkal bíró rozsdáövezeti területek komplex megújítása hatalmas potenciált jelent a város számára. Ennek megvalósítását kihívásként nehezítik a tulajdonviszonyok, a különböző (állam-főváros-kerület, gazdasági és köz) érdekek ütközése.

A közlekedésben lehetőséget jelentenek a különböző ösztönzők és szabályozók, valamint a megosztás terjedése, azonban jól látszik, hogy ebben a témában messze több kihívás, probléma jelenik meg, ami a forgalom növekedéséből, koncentrációjából, a használók szemléletéből és a nem megfelelő szabályozásából adódik elsősorban, a problémák egy része a fővárosi hatáskörön és a városhatárokon is túlmutat.

MIK A LEHETSÉGES ELSŐ LÉPÉSEK ENNEK ELÉRÉSÉBEN? EZEKBŐL A KÉT LEGFONTOSABB ELSŐ LÉPÉS KIVÁLASZTÁSA

---

kiemelt kulcsszavak

- kommunikáció, kísérletezés, közterületek

legfontosabb első lépések

A legfontosabb első lépések (az öt szakértői csoport, csoportonként a 2-2 legfontosabbat kiválasztva) a következők voltak:

- **kommunikáció** / partnerség, részvételiség és információközlés, város és lakói, kerületek és főváros, főváros és állam, vezetés/üzemeltetés/fejlesztés egymással, szemléletformálás, brand (közérthetően!!! mit miért tesz / nem tesz / nem tud tenni a főváros?)
- **közterületek jobb használata** (parkolás újragondolása, közterület-használat felülvizsgálata, ingyenesség visszaszorítása, közlekedésben is „használó fizet elv”)
- **kísérletezés** (fejlesztés előtt ideiglenes próba, jó COVID tapasztalatok, pilot projekt)

A **kommunikációt** a szakértők **olyan kiemelten fontos első intézkedésnek** jelölték meg, hogy a **két legfontosabb első intézkedés közül mind az öt asztalnál az egyik a kommunikáció valamely módja volt.**

részletes válaszok összegzése:

A részletes válaszok alapján még az alábbiak jelentek meg, témák szerint csoportosítva, nem fontossági sorrendben:

kommunikáció

- közérthetőség javítása: mit miért tesz a főváros? / mit miért nem tesz a főváros?
- hatékony tájékoztatás, konkrét, tárgyyszerű, naprakész (rugalmas)
- városi intézmények, civilek, lakosság közti párbeszéd kezdeményezése,
- hiteles információk, adott ügyek mentén az összes érintettel, szakterülettel

- szemléletformálás képzés: lakosság, üzemeltető cégek munkatársai, döntéshozók,
- visszajelzés, visszacsatolások, monitoring
- online kérdőívezés, edukáció
- informálás a környezet állapotáról,

a főváros megjelenése

- fővárosi identitás
- 23 helyett 1 Budapest
- fővárosi jelenlét erősítése a kerületekben

városi döntéshozatal

- konkrét vízió (a jövőről) konszenzus keresése
- közérthető, hétköznapi életben értelmezhető városfejlesztési elképzelések
- kommunikáció a döntéshozatal módjáról, lehetőségeiről a város működéséről,
- egyeztetés - konkrét megoldási terv- végrehajtás
- azonnali intézkedés / jogkörrel és költségvetéssel
- konkrét, számszerűsíthető célok (pl.: milyen határértékeket érjünk el?)
- számonkérhetőség
- korrekciós készségek, visszacsatolás
- intézményi háttér kialakítása
- a tervezett / a kijelölt feladatoknak legyen gazdája
- meglévő vagyon megőrzése, hatékony működtetése új nagyberuházások előtt
- folyamatosan aktualizált leltár a hasznosítható területekről (meglévők összehangolása a megvalósítás során - morális alap)
- operatív városgazda szolgálat

kísérletezés

- kísérletezés, pilot projektek,
- ideiglenes használat, nem végleges megoldások, ha bevált akkor lehet véglegesíteni eszközzrendszer
- jó COVID tapasztalatok beépítése gyorsan, amíg van rá nyitottság
- home office hatása, erre stratégia

részvételiség

- helyi közösség erősítése
- nyitott tervezési folyamatok
- annak tudatosítása, hogy a kormány van a lakosságért és nem fordítva
- felelőssége, hogy jelezze a problémákat
- súlyt adni a társadalmasításnak
- érdekegyeztetés szomszédsági léptékekben
- éljenek a részvételi demokrácia lehetőségével (szolidaritás, mentális kép fejlesztése)
- közösséget képviselők képzése

közterületek, zöldterületek, környezetállapot

- szankcionálási lehetőségek
- parkolás újragondolása személyes felelősség: a város polgára is a köztulajdon gazdája.
- ingyenesség visszaszorítása

- szennyező / használó fizet (pl. parkolás, útdíj)
- felhasználás szerinti differenciálás
- zöldfelületek törvényi szempontú fejlesztése
- meglévő zöldfelületeknek / területeknek helyi védettség
- beruházások klimatikus szempontú értékelésének újra elővétele (életciklus elemzés)
- előkészített, de elmaradt környezetvédelmi beruházások újraindítása
- életciklus elemzés (beruházások klimatikus szempontú értékelése),
- dél pesti tisztított vizek a nagy Dunába való átvezetése